

RIKSORGANISATIONEN HELA SVERIGE SKA LEVA.

Foto: Jenny Rehnman

LANDSBYGDSPOLITISKT PROGRAM.

LEVA I HELA SVERIGE.

Det behövs människor i hela landet. Människor som producerar mat och energi till oss alla, som gör att vägar och järnvägar fungerar i hela Sverige, och att det finns sjukvård och skolor. Människor som ser till att samhället och dess funktioner finns närvarande för oss alla i hela landet, ja, helt enkelt människor som befolkar landet.

Men det måste bli lättare att leva i Hela Sverige.

Vi har tagit fram åtta förslag inför valet 2022 och den kommande mandatperioden.

Det är förslag som vi vet är viktiga för den rörelse vi representerar, de bygger på frågeställningar som ofta återkommer.

Självklart räcker det inte med dessa åtta förslag för att vi ska få ett land i balans. Det som måste till är att vi i all politik, på ett genomgripande sätt, tar hänsyn till olika platsers förutsättningar. Att vi utgår från de lokala förutsättningarna, lyssnar på och samarbetar med invånarna så att lösningarna anpassas efter villkoren i just det området. Då blir det smarta lösningar för ett hållbart samhälle.

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har arbetat med de här frågorna i mer än 30 år.

Vi stöttar de lokala utvecklingsgrupper som finns i hela landet, alltså byalag, samhällsföreningar eller bygdebolag, det vill säga alla som arbetar för att utveckla sin bygd.

Men vi är också en kanal in i beslutsrummen och jobbar för att landsbygdsfrågorna blir synliga i debatten.

Vi finns representerade i alla län/regioner genom våra länsavdelningar som arbetar på regional nivå med våra uppdrag. Riksorganisationen har en styrelse och ett kansli som samordnar verksamheten.

ULRIK STRÖMBERG har pendlat mellan Grundsund på Västkusten och Hela Sverige ska levas mötesplats i Gamla stan i Stockholm under många år av sitt arbetsliv.

Som syns på bilden är han en hejare på att hålla balansen i havet. Men som anställd på Hela Sverige ska leva var han även en hejare på att jobba för balansen mellan land och stad.

– Landsbygden och staden berikar varandra, jag ser det när jag bor så här nära naturen. Jag har det oerhört bra som får båda delarna. Det är så många som är negativa gentemot den ena eller andra, men staden och landsbygden behöver varandra. Lika mycket.

BALANS MELLAN LAND OCH STAD.

1.

Platssäkra alla beslut

Regler och föreskrifter utformas ofta efter den urbana normen, vilket missgynnar landsbygden. Detta gäller inom de flesta sektorer, och medför att nya reformer och kvalitetskrav ofta missgynnar verksamheter i glesare befolkade områden, där enheterna är mindre.

Förslag

Inför platsintegrering på alla nivåer i budgetprocessen, lagstiftningsprocessen, myndighetsstyrningen och EU-arbetet, på samma sätt som jämställdhetsintegreringen.

2.

Behåll en större andel av naturresursernas värde där de produceras

Landsbygden bidrar med sina naturresurser och deras närmiljö påverkas av uttaget, medan värdet tillfaller andra. En kompensation för intrånget borde ges till området där värdet uppstår.

Förslag

Inför ett system som innebär att större andel av de värden som produceras i landsbygden återinvesteras lokalt.

ROLF LINDAHL sitter på förstukvisten till sitt hus på Frösön. Här har han och hans familj bott sedan 1993, och här njuter de av livet. Tomten är stor, och familjen odlar potatis och grönsaker och håller höns. Mest Hedemorahöns. Och ändå är det bara tre kilometer till Stortorget i Östersund, som Rolf påpekar.

– Frösön är väldigt populärt, ja hela linjen Östersund – Krokom – Åre, säger han.

Utefter den linjen byggs det bostäder så det knakar, bostadspriserna är höga och det är nya företagsetableringar hela tiden, fortsätter Rolf. – Men även i övrigt finns många attraktiva boenden, för Jämtland är stort och här finns gott om plats. Välkommen!

BOSTÄDER I HELA LANDET.

3.

Fler hyresrätter i landsbygder

Det saknas 30 000 nya hyresbostäder för äldre i de mindre tätorterna utanför kommunernas centralorter. Många äldre som inte vill lämna sin hembygd och flytta till centralorten hänvisas därför till att bo kvar i för stora hus som de inte orkar med, samtidigt som det blir brist på bostäder för exempelvis unga barnfamiljer som letar efter hus.

Förslag

Gör det statliga investeringsstödet för byggande av hyreslägenheter likformigt för hela landet. Det är inte billigare att bygga i landsbygder, därför bör bidragsbeloppet vara samma i hela landet.

4.

Inför landsbygdslånet till bostäder

Trots att många vill bo i landsbygder och det saknas bostäder, så är det nästan omöjligt att få lån för att bygga nytt.

Förslag

Inför det färdigutredda förslaget om landsbygdslån för byggande av egna hem, hyresrätter, ägarlägenheter, kooperativa hyresrätter och bostadsrätter i landsbygderna. Gör Statens Bostadsomvandling AB (SBO) till myndighet för landsbygdslånen och skjut till tillräcklig finansiering för uppdraget.

Föllinge är **STINA SUNDBERGS** plats på jorden. Här är hon född, här bor hon och här finns hennes engagemang. Stina är aktiv i Föllingealliansen som ordnar dansgalor och ser till att populära artister lägger till Föllinge i sin turnéplan. Hon är också med i Botvidgänget som spelar fars om somrarna. Senaste föreställningen, 2019, lockade 6 000 besökare och Stina ingår i ensemblen.

– I sommar blir det fars igen. Det är helt påhittade historier och min far skriver manus, berättar hon.

Föllinge är välförsett med service vilket gör det lätt att leva där.

– Vi har både matvaruaffär, byggvaruhandel, mack med omfattande ombudsverksamhet, bibliotek, pizzeria, kafé, inredningsaffär med mera. Plus skola, dagis, äldreboende och hälsocentral, säger Stina.

SERVICE & TRYGGHET.

5.

En välfärd att lita på i hela landet

När välfärdssamhällets grundläggande delar som förskolor, skolor, vårdcentraler, ambulans och sjukvård läggs ner påverkas alla som bor på eller vill flytta till en bygd. För att kunna planera sitt liv behöver vi kunna lita på att den välfärd som finns idag även finns kvar i morgon. Dagens skattesystem gör det svårt för många kommuner att erbjuda en rimlig service till sina invånare.

Förslag Förändra skattesystemet så att alla kommuner och regioner får goda förutsättningar att långsiktigt erbjuda rimlig service.

6.

Närvarande blåljuspersonal

Det är viktigt att kunna känna sig trygg, var man än bor. Det måste gå att lita på att polisen och övrig blåljuspersonal snabbt är på plats när det behövs.

Förslag Inför krav på maximal insatstid för alla blåljusärenden där ingripanden ska ske omedelbart. Regeringen bör kontinuerligt följa upp och säkerställa blåljuspersonalens lokala närvaro i landsbygder.

7.

Service där människor bor

Att ha nära till tankstället, busshållplatsen och matvaruaffären är en förutsättning för att kunna leva på landsbygden. Att skapa förutsättningar för service i samverkan och på så sätt säkerställa tillgång till exempelvis drivmedel, livsmedel, post-, bank- och betaltjänster är därför nödvändigt.

Förslag Inför stöd till servicepunkter där marknaden inte upprätthåller service på egen hand. Säkerställ driftstöd till dagligvaruhandel och omställning till hållbara drivmedel. Säkerställ post- och paketutdelning i hela landet.

HÅKKI lever som synes i en mycket digitaliserad värld – även om utrustningen delvis är något ålderstigen. Men han är nöjd som det är.

– Datorerna på bilden funkade bra. På vintern måste man ju skrapa skärmen för att se, men på sommaren gör den verkligen sitt jobb, förklarar han.

Bilden är tagen utanför Håkkis ateljé. Egentligen slås datorerna på när ateljén är öppen på sommaren. De är utmärkta snackisar med sin svarta bakgrund och gröna text. I Ljungaverk där Håkki jobbar, var de tidiga med gråvt bredband.

– Jag använder grannarnas bredband ganska mycket eftersom jag har postorder som en del av min konst, vilket funkade prima!

I övrigt är han ganska analog och föredrar äkta folk. Efter mycket tjat från omgivningen fick han sin första smartphone 2021 – dock utan internet – vilket skapade mer tjat.

Ps. Håkki är konstnären **Tomas Eriksson**s alter ego, en antihjälte som gillar bilbingo, Bengt Öste och hårvax. "Mer Power till Glansbygden!"

DIGITALISERING.

8.

Digitalisering kräver 100 procents uppkoppling

Digitaliseringen av samhället innebär att alla får bättre tillgång till service, vård och arbetsmarknader. Men för att kunna nyttja det behöver alla möjligheten till att vara uppkopplad, samt ha teknik och kunskap om hur man använder tekniken.

Förslag Uppgradera breddbandsmålet så att det innebär att alla hushåll och företag är uppkopplade till 2025. Satsa de 20 miljarder kronor som behövs för att nå målet.

HELA
SVERIGE.
*Hela Sverige
ska leva!*

**HELA
SVERIGE.**
*Hela Sverige
ska leva!*

HELA SVERIGE SKA LEVA

WWW.HELASVERIGE.SE

TELEFON: 010-489 13 50

E-POST: INFO@HELASVERIGE.SE

